

# ΠΡΟΩΡΟΙ ΙΔΙΟΦΥΙΑΙ



ΑΥΜΑΤΟΥΡΓΑ παιδία, τὰ entants - prodigie, τὰ σπάνια παιδιά; είναι σπάνια καὶ κατ' αὐθιμόδον, ἀλλά καὶ ιδιοφύιαν. Υπάρχουν εἰς τὴν ίστορίαν τῆς τέχνης

καὶ τῶν γραμμάτων φαινόμενα προώρου ίδιοφύιας, πρὸ τῆς διοίας ώχρωσι αἱ ἔκτελεσται οἱ διὰ πολυτεοῦς σπουδῆς ὀλοκλήνετες. Αἱ πρώσιοι ἐμφανίσεις ἐσημειώθησαν ίδιως εἰς τὴν μουσικήν.

Ἡ μικροσκοπικὴ Ἰσπανόπαιδας Πιλάρ Όζόριο, μόλις τοιετής, παῖξε μὲν θαυμαστὴν εὐχέρειαν τὰς δυσκολωτέρας κλασικάς συνθέσεις τῶν μεγάλων μουσουργῶν. Ἡ Πιλάρ χρησιμοποιεῖ καμηλὸν κλειδούμβαλον, μὲν μικρὰ πλήκτρα, εἰδικῶς δι' αὐτήν κατασκευασθέν. Ὁ ἀδελφὸς τῆς Πιλάρ δεκαετής Πεπτίος Όζόριο εἶνε ἡδη διάσημος μουσικὸς, περιελθὼν τὴν Εὐρώπην ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ διασήμου μαέστρου Νίκιου καὶ κερδίσαντος δόξαν τοῦ καὶ χρήματα πολλά.

Ἡ κλίσις πρὸς τὴν μουσικὴν τῆς Πιλάρ ἔξεδη λώθη ἔξαφνα πρὸ ἐνὸς ἔτους ὡς ἔξης :

Μίαν ἡμέραν ἔπαινον κοντρούβαλες εἰς τὸ ταπέτο τοῦ δωματίου, ὅταν ἔξαφνα τὴν παιδαγωγὸς τῆς ἡρούσεν νὰ φάλλῃ ἔνα ἀπὸ τὰ τυρολέζικα ἔκεινα τραγούδια τὰ γεμάτα αἴσθημα καὶ πάθος. Ἡ μικροῦλα καὶ ἀρχὰς ἡκουεῖ ἐν ἐξατάσει, κατόπιν ἐσηκώθη, ἐσκαρφάλωσεν ὅσον ἡδύνατο καλλίτερα εἰς τὸ πρὸ τοῦ πιάνου κάθισμα καὶ ἔπειτα ἀπὸ μερικὰς ἀποτελείας κατώρθωσε ν' ἀποσύη, νόταν πρὸς νόταν, τὴν μελωδίαν τὴν ὅποιαν ἐλέγην ἀκούση, πρὸς μεγάλην κατάπληξην τῆς παιδαγωγοῦ.

★

Ο Φλόριζέλ φὸν Ρώστερ ἔπταετὴς κατέπληξε μὲν τὴν εὐστοχίαν μεθ' ἡς ἀπέδιδε μουσουργήματα ἀπατούντα μεγάλην δεξιότητα.

Ο μικρὸς Γκέριγγερ<sup>1)</sup> διδεγκαετής, μαθητὴς τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν, Γερμανοέλλην, ἔχων τεχνικὴν καὶ γλυκυτάτην δοξαριὰν, ὁ πρὸ τετραετίας ἐμφανισθεὶς εἰς Ἀθήνας ἔπταετὴς τότε Ἀνδρέας Weisgerbe, ἔξεπληξαν τοὺς Ἀθηναίους γένετο τὴν ιδιοφύιαν τῶν. Ἀλλὰ καὶ Ἐλληνες μικροὶ, οἱ Λώρης Μαργαρίτης, οἱ Λέων Εὐστρατίου τελενοῦν νὰ γείνονται διάσημοι.

Παραμένονταν ὡσαύτως ζωηροὶ αἱ ἐντυπώσεις τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ ἐκ τῶν ἐμφανίσεων τῆς μικρᾶς Ἀθηνᾶς Ζίαου βιολιστράς, τῆς ἡδη ἐν Παρισίοις Μ. Βαλσαμάκη κεντημένης εἰς ἐπίζηλον βαθμὸν τὸ τάλαντον τῆς ἀπαγγελίας, τοῦ μικροῦ Δούνην δεξιοτέγχον εἰς τὸ μανδολίνον.

Ἀλλὰ καὶ τῆς Ἐρόικης ἡ δαιμονιώδης εὐχέρεια εἰς τὸ βιολί καὶ ἡ τέχνη τῆς μόλις διδεγκαετίδος Ἰταλίδος Τζούλιας ντὲ Ρίζο, τῆς μικροσκοπικῆς αὐτῆς Δούζης, ἡτὶς εἰς τὸ Β. θέατρον ἔπαιξε δύο δραματικὰ ὡς μεγάλῃ δραματικῇ ἡθοποιίᾳ, εἰνε εὐγλωττα παραδείγματα προώρου ίδιοφύιας.

★

Ἡ Βασίλισσα τῆς Ρουμανίας, ἔχει ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς μίαν μουσικὴν ίδιοφύιαν περίεργον, τὸν Βλαδιμήρον Ντολάνσκι, ὃστις θριαμβεύει ἡδη εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Εὐρώπης.

Ο Ντολάνσκι ἔχει ὅχι μόνον ἔπιτητην διάσημην ικανότηταν τῆς κλειδούμβαλιστῆς, ἀλλά καὶ ἀσύγκριτον δύναμιν θελήσεως.

Ἐγεννήθη εἰς τὸ Βουκουρέστιον. Ἐν ἡλικίᾳ δεκατεσσάρων ἐτῶν ἐν μιᾷ ἐκρήνῃ ἔχασε τὸν ἔναν

βραχίονα καὶ ἐτυφλώθη ὄλως διόλου. Οἱ γονεῖς τοῦ τὸν ἀπέστειλαν εἰς ἓν ἄσυλον τυφλῶν, ὃπου ὁ ἀτυχῆς νέος ἤκουε μίαν ἡμέραν τὴν ίστορίαν ἐνὸς Οὐγγρού μουσικοῦ, ὃστις ἔπαιξε πιάνο μὲ μίαν μόνον χειρα.

Ἄπο τῆς ἡμέρας ἔκεινης ὁ νέος Βλαδιμήρος ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς μουσικῆς μὲ ἀκατάβλητον ἐπιμονήν. Κατεγίνετο σπουδάζων τὴν μουσικὴν ἐπὶ 12 καὶ 14 ὧρας καθ' ἑκάστην.

Τὸ θάρρος τοῦ καὶ ἡ ἐπιμονὴ τοῦ τὸν ὠδήγησαν εἰς τὴν νίκην. Μετὰ διετῆ σπουδὴν ἡδύνατο νὰ ἔκτελῃ διὰ τῆς μιᾶς του χειρὸς πλήθυς μουσικῶν τεμαχίων.

Οταν ἔξηλθε τοῦ Ὡδείου ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Βουκουρέστιον. Ἐκεὶ τὸν ἐγνώρισεν ἡ Βασίλισσα Κάρμεν Σύλβια καὶ ἡσθάνθη ζωηρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν τύχην του. Τὸν ἐπροστάτευσε παντοιοτόπως καὶ τοῦ ἔδιδε μηνιαίον μισθόν.

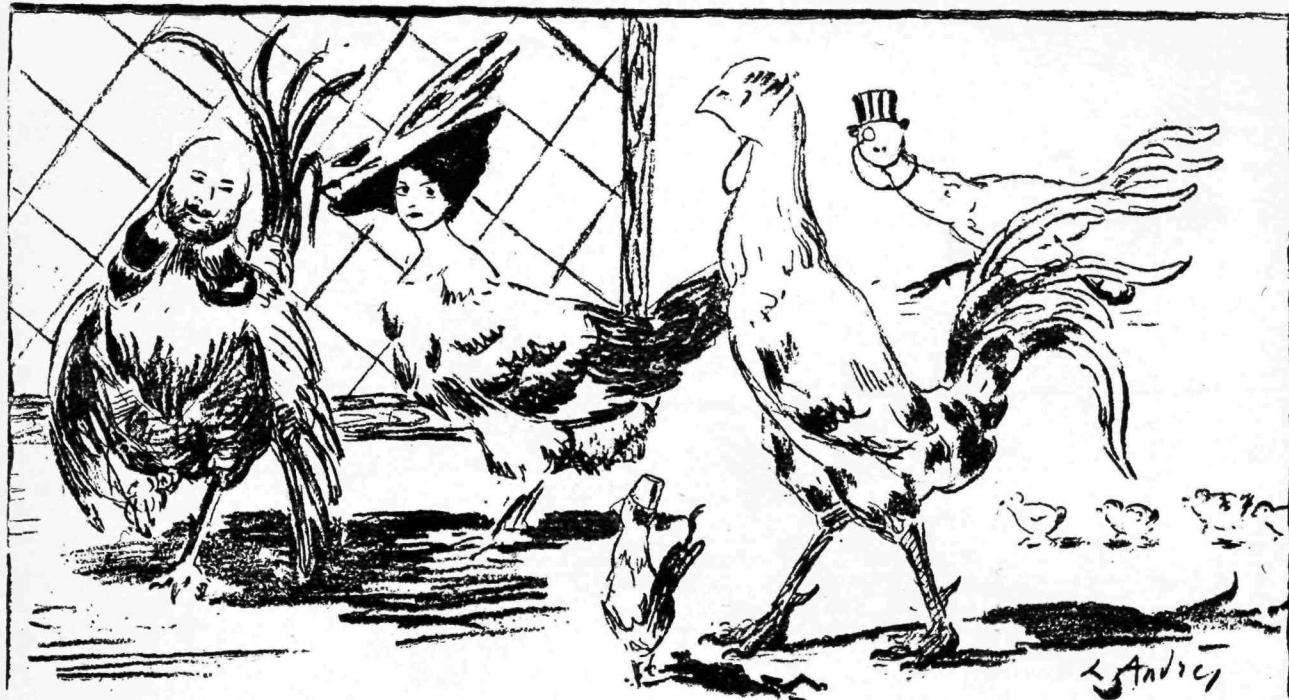
★

Ἐσχάτως αἱ Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες ἀναφέρουν ἄλλο παιδικὸν θάμα. Οἱ Ιάκωβος Σίδις, υἱὸς τοῦ μεγάλου ψυχολόγου Βόρις Σίδις, εἰς ἡλικίαν δύο ἐτῶν ἀνεγίνωσκε, ἐξ ἐτῶν ὑπέστη ἔξετάσεις τελειοφοίτου εἰς τὴν Ἰατρικὴν σχολὴν, ἔξεματε δὲ ταυτοχρόνος ἐκτὸς τῆς Ἀγγλικῆς, τὴν Ρωσικήν, Γαλλικήν, Γερμανικήν, Λατινικήν καὶ Ἐλληνικήν. Ἡδη ὁ ἐνδεκαετής ἐπιστημονῶν ἀνέγνωσεν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Χάρβαρδ σπουδατάτην πραγματείαν του ἐπὶ ζητήματος δισκολοτάτου, περὶ τῶν τεσσάρων διαστάσεων. Οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου ἔμεναν κατάπληκτοι διὰ τὰς ἀρτιωτάτας σκέψεις του. Οἱ θεοσοφίσται τῆς Ἀμερικῆς τὸν θεωροῦν ὡς μετειμφύωσιν τοῦ Πυθαγόρα καὶ τὸν ἀποκαλοῦν μὲ τὸ ὑποκοριστικὸν «Πύθη». Οἱ καθη-



1) Εἰκόνα του ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ 79 τεῦχος τῆς «Πινακοθήκης».

P. Arriola



L. Andrés

Σαντεκλέρ εἰς τὰ θερινά κέντρα

γηταὶ τῶν μαθηματικῶν τοῦ ορθέντος Πανεπιστημίου ὁμολόγησαν ὅτι δὲν ἡμιποροῦν νά τὸν παραπολούμηνούς σουν εἰς τὸν μεγαλοφυεῖς ὑπολογισμούς του. Διότι δὲν πρόκειται περὶ μνημονικοῦ, ἀλλὰ περὶ κρίσεως καὶ δημιουργικοῦ πνεύματος εἰς τὴν εὑρεσιν νέων προβλημάτων καὶ νέων λύσεων διὰ συνδυασμῶν ἴδικῶν του. "Όλα διμολογοῦν ὅτι τοιαύτη ἰδιοφύia σπανιώτατα ἡ οὐδέποτε ἀνεφάνη εἰς τὸν κλάδον τῶν μαθηματικῶν.

\*

Προώρους ἀνατυνέως, εἰς ὄλλους κλάδους τῆς διανοίας, ἵδιος δὲ τῆς ποιήσεως, ὑπάρχουν πλείστα δσα παραδείγματα. Ὁ Δάντης ἔγραψε τὸ πρῶτον σοννέτο πρὸς τὴν Βεατρίκην ἐννεαετής· Ὅ Τάσσος ἔγραψε στίχους ὑποφετοὺς δεκαετής, Ὅ Βέγκη εἰς τὴν ἴδιαν ἡλικίαν ἔγραψε στίχους· Ὅ Σίλλεος δεκαετής ἔγραψε τὸν «Ράσονιτερ», Ὅ Λαμενάι δεκαεξής ἐτῶν συνέγραψε σοβαρά θεολογικά βιβλία, Ὅ δὲ Μούρο μετέφραζε τὸν Ἀνακρέοντα εἰς ἡλικίαν δεκατριῶν ἑτῶν.

Ὁ Μάγιερομέρος πέντε ἐτῶν ἔπαιξεν ἐμπνευσμένο πιάνο. Ὁ Μόζαρτ ἐπίσης, Ὅ Βέμπτερ, Ὅ Χερουβίνης, Ὅ Ραφαήλ ἔδειξαν παιδόθεν τὴν μεγαλοφύιαν των. Ὁ Μένδελσον ἐννεαετής ἐνεφανίσθη ὡς πιανίστας πρὸ τοῦ κοινοῦ.

\*

Ο τετραετής Σίδνευ Κοέν προκαλεῖ ἀπό τυνος ἐπιληξην εἰς τὸν καλλιτεχνικὸν κόσμον τῆς Νέας Υόρκης. Εἶνε αὐτοδίδακτος μουσικός. Δύναται νὰ ἐκτελέσῃ ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ τὰς δυσκολωτέρας τῶν συνθέσεων ἀπό μνήμης. Η ὀικογένειά του ἐκπλήσσεται διὰ τὸ φαινόμενον, ἀφοῦ οὐδὲν μέλος αὐτῆς μέχρι τοῦδε ὑπῆρξε μουσικός. Ὁ Κοέν δὲν παίζει μόνον ὅταν εἶναι ἔξυπνος, ἀλλὰ καὶ ὅταν κοιμᾶται. Τὴν νύκτα ἐγείρεται ἐκ τῆς κλίνης του καὶ μεταβαίνει κοιμισμένος εἰς τὸ κλειδοκυμβάλον καὶ παίζει τεμάχια τῶν μεγάλων μουσικοδιδασκάλων. Οἱ ἱατροὶ καὶ οἱ μουσικοὶ φρονοῦν ὅτι μετ' ὀλίγα ἔτη νὰ καταστῇ διάσημος μουσικοσυνθέτης.

\*

Ἄλλα τὸ περιεργότερον καὶ ἐκπληκτικότερον φαινόμενον παιδικῆς ἰδιοφύιας εἶνε τὸ τοῦ Ιστανόπολιδος Αγριολ., τοῦ ὅποιον παραθέτωμεν τὴν

Ἡ ἐπιστήμη τὰ περιέργα καὶ ἔκτακτα αὐτὰ φαινόμενα τῆς προώρου ἐκδηλώσεως τοῦ ταλάντου ἔξηγε. Διάσημοι φυσιολόγοι καὶ ψυχίατροι ἔδωσαν ἐρμηνείας διαφόρους, κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἡττον πειστικάς.

Ἴδιως ἀφομήν εἰς ἐρεύνας τοιαύτας ἔδωκεν ἡ ἐνώπιον τοῦ Ψυχολογικοῦ συνεδρίου τοῦ 1900 ἐμφάνισις τοῦ Ἰστανόπολιδος Αγριολ., ὅστις εἰς ἡλικίαν 2 1/2 ἐτῶν ἔπαιξε ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου, χωρὶς νὰ διδαχθῇ ἀπολύτως, ἀπὸ κανένα μουσικήν. Ἐξετέλεσεν ἐπὶ μίαν ὥραν—ἡτο τῷ 1900 3 1/2 ἐτῶν—διαφόρους χορούς, οὓς εἶχεν κάποτε ἀκούση γιατὸν της μητρός του ἐκτελουμένους. Καὶ τοὺς ἔξετέλει μὲ περισσοτέρουν ἀκρίβειαν ἀπὸ τὴν μητέρα του.

## L. ANDRÈS

Ἐν Κωνσταντινούπολει πρὸ τυνος διωργανώθη καλλιτεχνικὴ ἐκθεσίς τοῦ ἐκεὶ διαμέροτος ζωγράφου κ. Andrés, δότις κυρίως ἐπιδίδει εἰς τὴν γελοιογραφίαν.

Ο καλλιτέχνης εἰσήγαγε πρῶτος εἰς τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἰδρυθεῖσαν καλλιτεχνικὴν Σχολὴν, τὴν διδασκαλίαν τοῦ γυναικείου γυμνοῦ, καθότι ἡ ἐν Κωνσταντινούπολει Ὁθωμανικὴ καλλιτεχνικὴ μόνον ἀνδρικὸν γυμνὸν ἐπιτρέπει.

Ο κ. Andrés εἶναι γελοιογράφος; λεπτότατος, αἱ γραμμαὶ του εἶναι λαγκαριστικαὶ. Εἶνε ἵδιος κοινωνικὸς σανιδογράφος. Ἄλλα καὶ σοβαρὰ ἔργα ἐφιλοτέχνησε, ἐκ τῶν ὅποιων ἐξέθεσε δις εἰς τὸ Παρισιονόν Salon τῷ 1906 ἢνν «Ἐγκαταλελειμένον» καὶ τῷ 1907 τὴν «Γωνίαν γαστρὸν ἐν Φλάνδρᾳ.»